

2.11 – 2.16

Ασκήσεις σχ.βιβλίου σελίδας 20 – 21

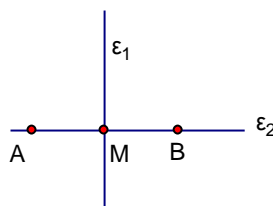
Ερωτήσεις Κατανόησης

1.

Ποιο είναι το συμμετρικό του σημείου A ως προς

- i) την ευθεία ϵ_1
- ii) την ευθεία ϵ_2
- iii) το σημείο M

Αιτιολογήστε την απάντησή σας

Απάντηση

- i) Ως προς την ευθεία ϵ_1 είναι το B, διότι η ϵ_1 είναι μεσοκάθετος στο τμήμα AB
- ii) Ως προς την ευθεία ϵ_2 είναι ο εαυτός του αφού βρίσκεται πάνω στην ϵ_2
- iii) Ως προς το M είναι το B αφού το M μέσο του τμήματος AB

2.

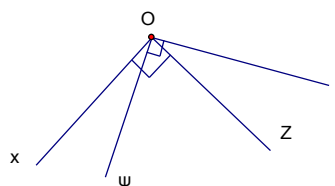
Στο διπλανό σχήμα να βρείτε τις οξείες, τις ορθές και τις αμβλείες γωνίες που υπάρχουν.

Απάντηση

Οξείες γωνίες είναι οι : $\angle xO\psi$, $\angle \psi Oz$, $\angle zOt$

Ορθές οι : $\angle xOz$, $\angle \psi Ot$

Αμβλεία είναι η : $\angle xOt$

3.

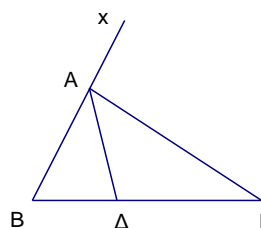
Να γράψετε τρία ζεύγη εφεξής και παραπληρωματικών γωνιών που υπάρχουν στο διπλανό σχήμα.

Απάντηση

$\hat{B}\hat{A}$ και $\hat{A}\hat{\Delta}\hat{\Gamma}$

$\hat{B}\hat{A}\hat{\Delta}$ και $\hat{\Delta}\hat{A}\hat{x}$

$\hat{B}\hat{A}\hat{\Gamma}$ και $\hat{\Gamma}\hat{A}\hat{x}$

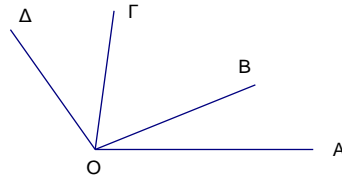

4.

Στο διπλανό σχήμα

- i) Οι γωνίες $\hat{A}OB$ και $\hat{G}OD$ είναι εφεξής;
- ii) Οι γωνίες $\hat{A}OG$ και $\hat{A}OB$ είναι διαδοχικές;

Αιτιολογήστε την απάντησή σας

Απάντηση

- i) Όχι διότι δεν έχουν κοινή πλευρά
- ii) Όχι διότι δεν είναι εφεξής

5.

Υπάρχει περίπτωση η συμπληρωματική μιας γωνίας να είναι ίση με την παραπληρωματική της ;

Απάντηση

Όχι διότι :

αν η γωνία είναι οξεία τότε η συμπληρωματική της θα είναι και αυτή οξεία, ενώ η παραπληρωματική της θα είναι αμβλεία και αν η γωνία είναι αμβλεία δεν θα έχει συμπληρωματική ενώ θα έχει παραπληρωματική

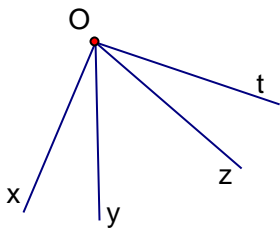
Ασκήσεις Εμπέδωσης

1.

Θεωρούμε τις διαδοχικές γωνίες $\hat{x}Oy$, $\hat{y}Oz$ και $\hat{z}Ot$, ώστε $\hat{x}Oz = \hat{y}Ot$.

Να δικαιολογήσετε ότι $\hat{x}Oy = \hat{z}Ot$.

Λύση

Από τα δύο μέλη της ισότητας $\hat{x}Oz = \hat{y}Ot$ αφαιρούμε την κοινή γωνία $\hat{y}Oz$, οπότε προκύπτει η ισότητα $\hat{x}Oy = \hat{z}Ot$.

2.

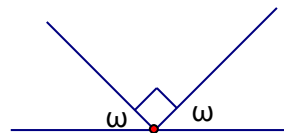
Να υπολογίσετε σε μέρη ορθής, τη γωνία ω του παρακάτω σχήματος.

Λύση

Είναι $\omega + 1L + \omega = 2L \Leftrightarrow$

$$2\omega = 1L \Leftrightarrow$$

$$\omega = \frac{1}{2}L$$

3.

Ένα ρολόι τοίχου δείχνει εννέα η ώρα ακριβώς. Τι γωνία σχηματίζουν οι δείκτες του ρολογιού; Μετά από πόσες ώρες (φυσικό αριθμό) οι δείκτες του ρολογιού θα σχηματίζουν ίση γωνία;

Λύση

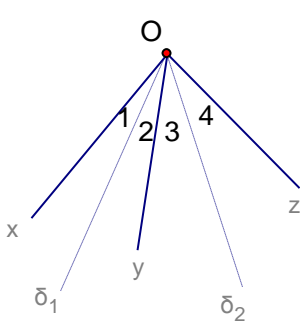
Σχηματίζουν ορθή γωνία.
Μετά από 6 ώρες, δηλαδή ώρα τρεις.

Αποδεικτικές ασκήσεις

1.

Να αποδείξετε ότι οι διχοτόμοι δύο εφεξής γωνιών σχηματίζουν γωνία ίση με το ημίθροισμα των γωνιών αυτών.

Λύση

Έστω $x\hat{O}y$, $y\hat{O}z$ οι δύο εφεξής γωνίες και δ_1 , δ_2 οι διχοτόμοι τους αντίστοιχα.

Είναι $\hat{O}_1 = \hat{O}_2 = \frac{1}{2} x\hat{O}y$ και $\hat{O}_3 = \hat{O}_4 = \frac{1}{2} y\hat{O}z$

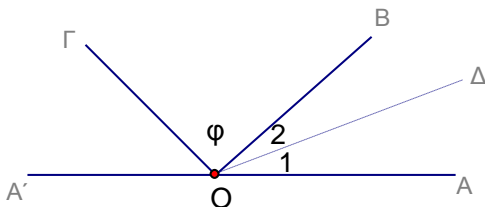
$$\begin{aligned} \delta_1 \hat{O} \delta_2 &= \hat{O}_2 + \hat{O}_3 = \frac{1}{2} x\hat{O}y + \frac{1}{2} y\hat{O}z \\ &= \frac{1}{2} (x\hat{O}y + y\hat{O}z) \end{aligned}$$

2.

Θεωρούμε κυρτή γωνία $A\hat{O}B$, τη διχοτόμο της OD και τυχαία ημιευθεία OG εσωτερική της γωνίας $A\hat{O}B$, όπου OA' η αντικείμενη ημιευθεία της OA . Να αποδείξετε ότι $\Gamma\hat{O}\Delta = \frac{\Gamma\hat{O}A + \Gamma\hat{O}B}{2}$

$$\text{αποδείξετε ότι } \Gamma\hat{O}\Delta = \frac{\Gamma\hat{O}A + \Gamma\hat{O}B}{2}$$

Λύση

Τα ανεξάρτητα (αυθαίρετα) στοιχεία είναι οι γωνίες $A\hat{O}B$ και $B\hat{O}G$.
Θέτουμε, λοιπόν $A\hat{O}B = \omega$, $B\hat{O}G = \varphi$

$$OD \text{ διχοτόμος} \Rightarrow \hat{O}_1 = \hat{O}_2 = \frac{\omega}{2}$$

$$\Gamma\hat{O}\Delta = \varphi + \hat{O}_2 = \varphi + \frac{\omega}{2} = \frac{2\varphi + \omega}{2}$$

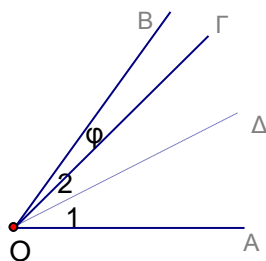
$$\frac{\Gamma\hat{O}A + \Gamma\hat{O}B}{2} = \frac{\varphi + \omega + \varphi}{2} = \frac{2\varphi + \omega}{2}$$

$$\text{Άρα } \Gamma\hat{O}\Delta = \frac{\Gamma\hat{O}A + \Gamma\hat{O}B}{2}$$

3.

Θεωρούμε κυρτή γωνία $\hat{A}\hat{O}\hat{B}$, τη διχοτόμο της $\hat{O}\hat{\Delta}$ και τυχαία ημιευθεία $\hat{O}\hat{\Gamma}$ εσωτερική της γωνίας $\hat{\Delta}\hat{O}\hat{B}$. Να αποδείξετε ότι $\hat{\Gamma}\hat{O}\hat{\Delta} = \frac{\hat{\Gamma}\hat{O}\hat{A} - \hat{\Gamma}\hat{O}\hat{B}}{2}$

Λύση

Τα ανεξάρτητα (αυθαίρετα) στοιχεία είναι οι γωνίες $\hat{A}\hat{O}\hat{B}$ και $\hat{B}\hat{O}\hat{\Gamma}$.

Θέτουμε, λοιπόν $\hat{A}\hat{O}\hat{B} = \omega$, $\hat{B}\hat{O}\hat{\Gamma} = \varphi$

$\hat{O}\hat{\Delta}$ διχοτόμος $\Rightarrow \hat{O}_1 = \hat{O}_2 = \frac{\omega}{2}$

$$\hat{\Gamma}\hat{O}\hat{\Delta} = \hat{O}_2 - \varphi = \frac{\omega}{2} - \varphi = \frac{\omega - 2\varphi}{2}$$

$$\frac{\hat{\Gamma}\hat{O}\hat{A} - \hat{\Gamma}\hat{O}\hat{B}}{2} = \frac{\hat{B}\hat{O}\hat{A} - \varphi - \varphi}{2} = \frac{\omega - \varphi - \varphi}{2} = \frac{\omega - 2\varphi}{2}$$

$$\text{Άρα } \hat{\Gamma}\hat{O}\hat{\Delta} = \frac{\hat{\Gamma}\hat{O}\hat{A} - \hat{\Gamma}\hat{O}\hat{B}}{2}$$

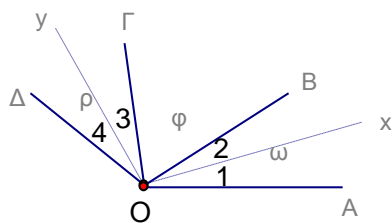
Σύνθετα Θέματα

1.

Δίνονται οι διαδοχικές γωνίες $\hat{A}\hat{O}\hat{B}$, $\hat{B}\hat{O}\hat{\Gamma}$, $\hat{\Gamma}\hat{O}\hat{\Delta}$ με άθροισμα μικρότερο από δύο ορθές. Αν $\hat{O}x$, $\hat{O}y$ είναι οι διχοτόμοι των γωνιών $\hat{A}\hat{O}\hat{B}$, $\hat{\Gamma}\hat{O}\hat{\Delta}$ αντίστοιχα, να

αποδείξετε ότι $x\hat{O}y = \frac{\hat{A}\hat{O}\hat{\Delta} + \hat{B}\hat{O}\hat{\Gamma}}{2}$

Λύση

Τα ανεξάρτητα (αυθαίρετα) στοιχεία είναι οι γωνίες $\hat{A}\hat{O}\hat{B}$, $\hat{B}\hat{O}\hat{\Gamma}$ και $\hat{\Gamma}\hat{O}\hat{\Delta}$.

Θέτουμε, λοιπόν

$\hat{A}\hat{O}\hat{B} = \omega$, $\hat{B}\hat{O}\hat{\Gamma} = \varphi$, $\hat{\Gamma}\hat{O}\hat{\Delta} = \rho$.

$\hat{O}x$ διχοτόμος $\Rightarrow \hat{O}_1 = \hat{O}_2 = \frac{\omega}{2}$

$\hat{O}y$ διχοτόμος $\Rightarrow \hat{O}_3 = \hat{O}_4 = \frac{\rho}{2}$

$$x\hat{O}y = \hat{O}_2 + \varphi + \hat{O}_3 = \frac{\omega}{2} + \varphi + \frac{\rho}{2} = \frac{\omega + 2\varphi + \rho}{2}$$

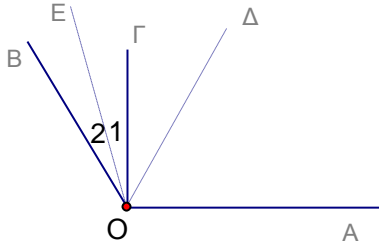
$$\frac{\hat{A}\hat{O}\hat{\Delta} + \hat{B}\hat{O}\hat{\Gamma}}{2} = \frac{\hat{A}\hat{O}\hat{B} + \hat{B}\hat{O}\hat{\Gamma} + \hat{\Gamma}\hat{O}\hat{\Delta} + \hat{B}\hat{O}\hat{\Gamma}}{2} = \frac{\omega + \varphi + \rho + \varphi}{2} = \frac{\omega + 2\varphi + \rho}{2}$$

$$\text{Άρα } x\hat{O}y = \frac{\hat{A}\hat{O}\hat{\Delta} + \hat{B}\hat{O}\hat{\Gamma}}{2}$$

2.

Θεωρούμε αμβλεία γωνία $\hat{A}OB$ και στο εσωτερικό της την ημιευθεία $OG \perp OA$.
Αν OD, OE οι διχοτόμοι των γωνιών $\hat{A}OB$ και $\hat{B}OG$ αντίστοιχα, να αποδείξετε
ότι $\hat{\Delta}OE = \frac{1}{2} \text{L}$.

Λύση

Το ανεξάρτητο (αυθαίρετο) στοιχείο είναι
η γωνία $\hat{A}OB$.

Θέτουμε, λοιπόν $\hat{A}OB = \omega$.

$$OD \text{ διχοτόμος} \Rightarrow \hat{\Delta}OB = \frac{\omega}{2} \quad (1)$$

$$OG \perp OA \Rightarrow \hat{A}OG = 1\text{L}$$

$$\hat{\Gamma}OB = \hat{A}OB - 1 = \omega - 1$$

$$OE \text{ διχοτόμος} \Rightarrow \hat{O}_1 = \hat{O}_2 = \frac{\hat{\Gamma}OB}{2} = \frac{\omega - 1}{2} \quad (2)$$

$$\hat{\Delta}OE = \hat{\Delta}OB - \hat{O}_2 \stackrel{(1),(2)}{=} \frac{\omega}{2} - \frac{\omega - 1}{2} = \frac{\omega - \omega + 1}{2} = \frac{1}{2} \text{L}.$$